

SPYLA V!

PŘEKLADATELÉ LITERÁTI AUTOŘI VYKLADAČI

PÁTEK 4.4. 2003

č. 8

Michel de Ghelderode: Mystérium o utrpení našeho Pána Ježíše Krista

Se všemi osobami zapsáno podle představení pro loutková divadla
v Bruselu r.1925

(Děje se v Jeruzalémě během Svatého týdne)

Osoby:

Ježíš Kristus, Pontský Pilát, Panna Maria, Žena Pontského Piláta, Svatý Josef, Král Herodes, Svatý Michal, Tři Farizejové, Svatý Jan Křtitel, Římští vojáci, Svatý Petr, Šimon Sirenský, Svatý Jan, Římští rytíři, Mojžíš, Dábel, Baltazar, Malí ďáblíci, Kašpar, Anděl, strážný, Melichar, Jiný anděl, Adam, Jiní apoštolové, Eva, Smrt, Jidáš Iškariotský, Barabáš, loupežník, Dobrý lotr, Dav lidí, Zlý lotr, Mniši, Bludný Žid, Uzdravení slepec a paralytik.

V kuchyni u Jidášů. Jidáš vstupuje drobnými krůčky, jeho žena zvedá ruce k nebi

Žena: Ach! To jste vy, tuláku!

Jidáš: Paní Jidášová, k čemu zase ty camry.

Žena: Jste k ničemu! Víte, že v kuchyni nemám už ani kůrku chleba?

Jidáš: To není má vina, Madame.

Žena: V celém Jeruzalémě není takový nekňuba jako vy.

Jidáš: (třepe rukou) Podívejte se, mám toho dost, abych byl pořád roztomilej. Za prvé jste to vy, která jste si mě vyrobila, a všichni vědí, že jsem se oženil se svou matkou.

Žena: (pláče) Oh, la, la, la, la . . . Jidáši, co si to dovolujete! (zlostně) Ale to je fuk! Stejně skončíte ve vězení. A teď navalte prachy, abych mohla vypadnout.

Jidáš: Nemám ani floka.

Žena: Lžete! Jste přece správcem apoštolské pokladny.

Jidáš: Jsou to všichni chudáci!

Žena: No jistě, protože to nejsou žádný poctiví pracanti. Choděj mezi lidma a vyprávěj historky, při kterejch by jeden usnul nudou.

Jidáš: Hm, hloupá ženská, co vy o tom víte!

Žena: Kdyby vám to aspoň vynášelo peníze.

Jidáš: Vynese mi to věčnou spásu! A až budu v nebi, budu se koukat o poschodí níž, kde vy se budete smažit a pak si můžete křičet: „Jidáši, můj Jidášku, vytáhni mě nahoru!“ Vyplážnu na vás jazyk! . . .

Žena: To jsou kecy! Jak už je to dlouho, co vám ten váš Ježíš Kristus slíbil království nebeský, který je asi někde na měsíci.

Jidáš: To se uvidí! Ježíš Kristus je člověk inteligentní! Ale dejte mi sklenici piva, když se hádám, mám žízeň.

Žena: Jděte se napít z kohoutku, nemám pro vás nic.

Jidáš: To je neštěstí! Ale abych měl klid, dám vám svoje poslední šestáky. Tady! . . .

(počítá) Jeden, dva, tři! . . .

Žena: Jen tři šestáky! Hanba! . . .

Jidáš: Víc nemám! . . .

Žena: Tak hledejte!

Jidáš: Nemůžu přece krást, když jsem katolík! Ale stejně mně nabídli dobrou kšeft.

Žena: To potřebujem! Ale vy na to nejste dost mazanej.

Jidáš: Sami farizejové! . . . Ale já vám to neřeknu, protože jsem moc „blbej“!

Žena: Ale já netvrdím, že jste blbej . . .

Jidáš: Jo, sami farizejové!

Žena: Těm bohatejm páterům se dá věřit! . . . A copak ti navrhl, můj drahej Jidášku?

Jidáš: Tak tedy, moje drahá Pepičko, chtějí, abych jim prodal Ježíše Krista za třicet franků! . . .

Žena: Třicet franků, to není moc! Ale už si představuju ten den, kdy jsme přece jen bohatý a projíždíme se v kočáře . . .

Jidáš: No jo, když já si netroufám.

Žena: Ale jdi, můj drahej Jidášku! Dyť je to vagabund, ten tvůj Ježíš Kristus!

Jidáš: Já se z toho zblázním! . . .

Žena: (chce ho obejmout) Ale jdi, můj drahej Jidášku! Už ti nebudu nic vyčítat . . .

Jidáš: Tak jo, já ho prodám, ale polovina bude moje. A teď mně podej kutnu, protože půjdu za apoštoly.

Žena: Tady ji máš. A ještě sklenici piva a dej mi pusku.

(objímají se, pak tančí a zpívají)

Katuško má, přijď ráno zas,
dáme si spolu pintu piva.
Katuško má, přijď ráno zas,
dáme si ji spolu.

V domě u tří farizejů. Sedí pohromadě, mají velká břicha a vousy z třásní.

Primus: To je teda otrapa, ten Ježíš Kristus. Nikdo neví, odkud přišel, a všichni za ním běhají.

Secundus: To je ten, co ho nedokázali zabít při tom masakru nevíňátek. Víte, že dělal zázraky?

Tertius: Tak je to čaroděj nebo astrolog.

Primus: A tvrdí prosím, že je potomek toho vznešeného krále Davida.

Secundus: A ve skutečnosti je jeho otec svatý Josef, ten tesař z Nazaretu, z té špinavý vesnice.

Tertius: To je všechno strašně nebezpečný. To nemůžeme tak nechat, protože láká lidi ke katolíkům.

Primus: Je to podvodník! Mluví o Bohu jako o svém otci a přitom není ani kněz.

Secundus: Hele! Náš přítel Jidáš! Ten nám bude užitečný.

Tertius: Je to apoštol a člověk dvou tváří.

Jidáš: (vstoupí a zdraví) Dobrý den, páni farizejové!

Secundus: Dobrý den, drahý Jidáši.

Primus: Žehnáme vám.

Tertius: Jak se vede?

Jidáš: Moc špatně, páni farizejové, potřebuju peníze!

Secundus: To je smůla! Naše kapsa je prázdná, protože kvůli Ježíši Kristu přestali lidi navštěvovat naše kostely.

Jidáš: Já vám věřím! Proto jsem vám přišel něco navrhnout.

Primus: Jenže ono se neví, jestli vám můžeme věřit.

Jidáš: Můžete mně věřit, protože potřebuju peníze. Chcete koupit Ježíše Krista za třicet pět franků?

Secundus: Lžete, Jidáši, slíbili jsme vám třicet franků!

Jidáš: Dobře, souhlasím, ale zaplatíte předem.

Farizejové: (vykřiknou) Zaplatíme! (odpočítávají peníze)

Jidáš: Jeden frank chybí!

Primus: Nemám brýle . . . Teď je to správně.

Jidáš: Jo, ale ta mince je falešná!

Secundus: Není falešnější, než ty, proradný apoštolé! . . .

Jidáš: A teď sbohem, páni velekněží! Vy jste spokojený, já jsem spokojenej, a jdu rovnou do krčmy. (odejde)

Farizejové: A my, my jsme koupili Ježíše Krista a lacino – dobrej kšeft!

(tančí a zpívají píseň o Katušce)

Velké náměstí v Jeruzalémě

Římský voják: To je divný, tolik povyku ve městě. To všechno ty Velikonoce. To je otrava, že jsem si vytáhl ten blbej los a tím pádem musím stát stráž u těch židů.

Nemám klid od té doby, kdy se tu objevil ten novej muž, kterej chce revoluci a nový království. Jednou jsem ho viděl, mluvil líp než advokát. Až se tohle dozví Nero, zapálí Řím.

(naslouchá) Hele, slyším muziku . . . (zastaví se před jedním mužem)

No ne, pane, vy už nejste ochrnutej?

Uzdravený paralytik: Ne, už mám zase svoje nohy, vrátil mi je Ježíš Kristus!

Římský voják: A hele, vy . . . Vy už nejste slepej?

Uzdravený slepec: Ne, už mám zase obě oči a vrátil mi je Ježíš Kristus.

Římský voják: To je ohromný. Že by ten novej muž mluvil pravdu?

Oba: uzdravení Přísaháme, ti že říká pravdu. My jsme teď oba katolíci a jdeme na mši.

Římský voják: Máte pravdu. Příští neděli jdu s váma.

Tři králové: (vejdou oblečení jako boháči)

Kašpar: Hé, ty tam! . . . Stráži . . . Nevíš, jestli Ježíš Kristus už je v Jeruzalémě?

Římský voják: Nevím, králi, to není má starost.

Melichar: No, my ho určitě poznáme. On je jenom jeden. Musel pořádně vyrůst od doby, kdy jsme se mu poklonili jako úplně malému děcku. Ležel v jesličkách, na které dýchali osel a vůl.

Baltazar: Určitě nás pozná, i když od té doby uplynulo třiatřicet let. Ten podivuhodný bude vládnout od Východu na Západ a bude jednou slavnější než sám Cyrus.

(vstoupí svatý Josef)

Kašpar: Tady je jeho otec! Dobrý den, svatý Josefe!

Svatý Josef: Dobrý den, drazí králové! (objímají se) Víte, že můj syn vejde dnes do Jeruzaléma?

Římský voják: To si jdu oblíct parádní zbroj!

Tři králové: (vykřiknou) Přišli jsme se na něj podívat!

(vstupuje Jan Křtitel)

Jan Křtitel: Hledme, hledme! Tři králové! . . .

Tři králové: Dobrý den, svatý Jene Křtiteli! (objímají se) Vy už nejste na poušti?

Jan Křtitel: Ne, přišel jsem do Jeruzaléma uvítat Ježíše Krista, se kterým jsem si jako dítě hrál a kterého jsem pak v Jordánu pokřtil. Ale mám starosti. Herodesova žena mi chce dát useknout hlavu.

Římský voják: Pojdte sem! Slyším výkřiky a muziku!

Tři králové, svatý Josef a Jan Křtitel: (volají jeden přes druhého)

Ježíš přichází! Pojďme mu naproti a pozdravme ho. Dnes máme Květnou neděli. Je to úžasná událost, budeme se veselit! . . .

(odcházejí vedeni vojákem. Tancují a zpívají píseň o Katušce)

Slyšíme výkřiky a zvonění zvonů; vchází opilý Jidáš

Jidáš: Ha,ha,ha . . . To je den! . . . Ježíš Kristus si musí říkat, kde jsem zůstal. Ju chu chů!

Vypil jsem dvacet korbělů piva! . . . Ale pozor, má žena mě určitě hledá . . . Ha ha . . . Vidím její velké tlapy! . . . Schovejme se!

Žena: (vchází přískokem) Tady jsi, obludo! Opilče, ty ďáblův plivanče, ty smradlavče, štíre, lháři, outrato! . . . Tak tohle ty děláš se svejma penězma.

Jidáš: Ale hledme! Ty jsi pila a já jsem ožralý . . . má drahá ženo, smrdíš pivem až sem ke mně . . . Ale smíříme se a zbytek vypijeme spolu.

Žena: Ty můj malý Jidášku, jsi dojemný . . . A protože se teď chceš slušně chovat, zase tě miluju. (odcházejí v objetí)

Přichází ďábel, ukazuje své vidle a křičí silným hlasem

Ďábel: Nešťastný Jidáši! Prodal jsi vašeho Pána! Ale tvá hodina přijde: Zahyneš v hanbě a beznaději a já tě pak propíchnu svejma vidlema.

Vstoupí svatý Michal v brnění

Sv. Michal: Copak tu děláš, Belzebube? Vzpomínáš si, jak jsem tě uvrhl do pekel?

Kdo se opováží proti svatému Michalu?

Ďábel: (na kolenou) Velký Svatý Michale, přišel jsem se jen poohlédnout po Jidášovi, kterému jsem dal připravit vroucí koupel.

Sv. Michal: Ale ty přece víš, že dnes vstoupil Ježíš Kristus do Jeruzaléma, aby spasil všechny lid! Koukej, ať ho nepotkáš a rychle sestup po svém černém schodišti.

Ďábel: Poslechnu tě, svatý Michale! Nashledanou! (odchází)

Sv. Michal: V tento okamžik právě vstupuje Ježíš do Jeruzaléma!

Je slyšet křik a volání

Lid: Ať žije Ježíš Kristus na svém oslíku!

Sv. Michal: Velký svátek! Ale já vím, že ještě než bude Ježíš Kristus slavně sedět po pravici Boha Otce, bude trpět a zemře za všechny lidské hříchy a budou to smutné věci, které teď uvidíme! Teď vstoupím na nebesa a zůstanu tam.

Amen! (vzlétá vzhůru k nebesům)

Ježíš Kristus sedí na trůně v jednom jeruzalémském domě.

Apoštolové: (před ním na kolenou) Pane, vzýváme tě na kolenou! Vstoupil jsi do Jeruzaléma jako pravý král na svém oslu a dav ti házel květiny. Teď uskutečníš své království.

Ježíš Kristus: Mí drazí apoštolové, mé království není z tohoto světa. Brzy vás opustím a budete rozptýleni jako beránci, opuštění pastýřem. Je mezi vámi jeden, který mě zradí.

Apoštolové: My neznamení! (odcházejí)

Mojžíš: (vchází a zdraví) Pane, padám před tebou na kolena! Jsem Mojžíš, který dal kdysi lidem tvé zákony.

Ježíš Kristus: S tím je konec, Mojžíši, přišel jsem, abych dal lidu nový zákon, a já jsem teď mesiáš! (Mojžíš odejde)

Tři králové: (vstupují a zdraví) Pane, my tři králové jsme přišli před tebou padnout na kolena. Když jsme tě tenkrát viděli úplně malinkého, nikdo nevěděl, že jsi syn Boží. Teď jsi vyrostl a jsi králem slavnějším než jsme my tři dohromady a než všichni králové světa.

Ježíš Kristus: Vraťte se na Východ, mí drazí králové, nezapomenu na vás. Vrátním se ještě jednou mezi lid, ale tehdy už nebudu ani malý ani chudý a nahý v jesličkách, ale vrátím se se slávou v oblacích, v den posledního soudu.

Tři králové: (odejdou)

Jidáš: (vstoupí) Pane, přicházím se ti poklonit a ty víš, jak tě miluji.
Ježíš Kristus: Ach, to jsi ty, Jidáši . . . Nevěřím ti. Co jsi proved, mělo se státi . . . odejdi dokončit svou zradu!

Jidáš: (odejde)

Sv. Maria: (vstupuje) Dítě moje, velký nepokoj je v mé duši. Přesto, že tě všichni tak slavně uvítali, mám velký strach, aby ti neublížili.

Ježíš Kristus: Běda, má drahá matko, budu převelice trpět . . .

Sv. Maria: Pročpak jsi, drahý Ježíši, nezůstal s námi v Nazaretě?

Ježíš Kristus: Drahá maminko, zapomnělas, že mé narození ti přišel oznámit sám Archanděl Gabriel. Přišel jsem na svět jen proto, abych učil pravdě a odčinil hříchy světa.

Taky bych raději zůstal doma u tebe a se svatým Josefem! Ale nesmíš být smutná, musíš se naopak radovat!

Sv. Maria: (odejde)

Ježíš Kristus: Má hodina přišla! Teď ustanovím sedm svátostí a potom začne mé utrpení.

Amen. (odejde)

Noc v zahradě Olivetské. Vidíme přicházet Ježíše se třemi apoštolů, z nichž jeden je svatý Petr se šípem.

Ježíš Kristus: Jaký klid je v této zahradě. Mám horečku a mé nohy jsou slabé. Moji drazí apoštolové, prožiju hrozné chvíle a budu opuštěn celým světem!

Sv. Petr: Ne, ne, drahý Ježíši Kriste, já tě nikdy neopustím.

Ježíš Kristus: Svatý Petře, jsi dobrý muž, ale dnes v noci, než kohout zakokrhá, budeš předstírat, že mne neznáš!

Sv. Petr: Ne, ne, drahý Ježíši Kriste, to není možné. Půjdu za tebou všude, i kdybych měl s tebou zemřít!

Ježíš Kristus: Věřím ti. Zůstaň tu se svými dvěma druhy, poodejdu trochu dál, abych se pomodlil. Hlavně neusni, není dobré upadnout v pokušení.

Tři apoštolové: Zůstaneme s otevřenýma očima!

Ježíš Kristus poodejde, padne na kolena a rozpráhne ruce

Ježíš Kristus: Můj otče, který jsi na nebi, pohleď, jak tvůj syn je nešťastný. Všechno teprve začíná a já jsem již vyčerpán. Můj otče, má duše je smutná až k smrti. Ztratil jsem všechnu odvahu a tolik bych ji potřeboval. V dáli slyším řinčení zbraní, které na mě připravují. Zmocní se mě jako zloděje, ale bude to tvá vůle, otče můj. Ach, potím krev, omdlím, otče!

Ukáže se světlo a sestoupí Anděl

Anděl: Ó, Králi Králů, synu Davidův, jdu tě potěšit. Jsi to ty, jenž bude vládnout nad všemi národy.

Ježíš Kristus: Děkuji, drahý anděli, dojdu až na konec svého utrpení, neboť má bolest bude štěstím všech lidí.

Anděl vzlétne, Ježíš Kristus jde k apoštolům.

Ježíš Kristus: Ach, jaká bída! Mí apoštolové usnuli a chrápou, zatímco já umírám. Nebudu se zlobit, jsem příliš smuten. (třeše jimi) Apoštolové, vstávejte! Přišla hodina, kdy Syn Boží bude vydán zločincům.

Sv. Petr: Drahý Ježíši, byli jsme tak unaveni!

Ježíš Kristus: Člověk je slabý tvor. Ale už je pozdě. Vidím vojáky. Přicházejí.

Sv. Petr: Budu tě bránit!

Vidíme pochodující vojáky v čele s Jidášem.

Jidáš: Koho políbím, toho zajmete. (přichází blíž) Dobrý večer, Ježíši Kriste.

(objímá ho)

Ježíš Kristus: Ubožáku! Bylo by pro tebe lepší, kdyby ses nikdy nenarodil!

(vojáci přistupují) Koho hledáte, vojáci?

Vojáci: Ježíše Krista nazaretského.

Ježíš Kristus: To jsem já!

Úder hromu a vojáci upadnou na zem. Zvedají se a přibližují se znovu.

Ježíš Kristus: Vojáci, koho hledáte?

Vojáci: Ježíše Krista nazaretského!

Ježíš Kristus: Už jsem vám řekl, že jsem to já! Můžete mne zatknout.

Vojáci ho obklopí.

Sv. Petr: Ne, ne! Zakazují, abyste se dotkli Ježíše Krista!

Seká mečem. Bitva.

Sv. Petr: Malkusi, uříznu ti ucho!

Ježíš Kristus: (vztáhne ruku a bitva ustane) Dost . . . ! Kdo se mečem ohání, mečem zhyne! Uzdravuji tvé ucho, Malkusi! Kdybych chtěl, deset regimentů andělů bych nechal sestoupit na zem. Ale co se má stát, stane se. Chopte se mě a odvedte mě do vězení.

Ježíš Kristus se octne uprostřed vojenského doprovodu, bubínky znějí a průvod se pomalu dává na pochod.

V Herodesově paláci. Herodes na trůně, obklopen rytíři.

Herodes: Tak kde je ten obžalovaný. Říkáte, že je obdivuhodný. Rád ho uvidím – strašně se nudím.

Rytíř: Šlechtný králi Herodesi. Můžeme ho vpustit. Čeká za dveřmi.

Herodes: Chci, aby vstoupil!

Rytíř jde ke dveřím, otevře je a praví.

Rytíř: Vejdí, Ježíši Kriste.

Ježíš Kristus vstoupí svázaný provazy. Tři farizejové jsou za ním, k němu přivázáni.

Farizejové: Šlechtný králi Herodesi, jdeme od Pontského Piláta. Říká, že záležitost tohoto obžalovaného je tvoje věc, že máš ty jednat.

Herodes: Pan Pontský Pilát mě otravuje. Ale dobře, vezmu si to na starost. Co udělal obžalovaný? Někoho zabil, okradl, založil požár, přepadl někoho na ulici či co?

Farizejové: Šlechtný králi Herodesi, způsobil strašné věci! Nejdřív chtěl pozvednout lidi proti zákonům a vládcům, pak zakázal platit poplatky Césarovi, vznešenému vládcovi, a teď chce založit nové království, ve kterém pro nás nebude místo. A pak, uráží kněze, říká nám lháři a dělá všechna možná nebezpečná kouzla!

Herodes: Ale, ale, to je zajímavé. Asi trochu přeháníte. Ten už nemá vzpurný výraz. Asi to bude kouzelník či pouťový blázen! . . . Heleď, Ježíši Kriste, nechtěl bys mi předvést pár kouzel, udělím ti milost.

Ježíš Kristus neodpovídá.

Herodes: To je divné . . . asi se zlobí . . . No tak – je to pravda, že jsi potomek krále Davida?

Ježíš Kristus neodpovídá.

Herodes: Aha – rozumím . . . Je to blázen. Nejste vůbec chytrý, páni farizejové, přikazují, abyste mu navlékli rudý šat blázna. A teď už jste mě dost dlouho nudili. Protože Ježíš Kristus je proti Římanům, je to záležitost pro tribunál Pontského Piláta. Vyřidte mu ode mne na shledanou! Rytíři, vyhoďte obžalovaného za dveře!

Rytíři poslechnou. Farizejové zdraví Herodesa a odcházejí.

Palác Pontského Piláta, který je se svou ženou.

Žena: Co je vám, drahý Piláte, že jste tak zamyšlený?

Pilát: Má drahá Hortensie, jsem nešťastný. Trápí mě, že mi přivedli právě toho Ježíše Krista, kterého jsem nechtěl odsoudit.

Žena: Máte pravdu, Piláte! V noci mě strašila můra. A nejsem vůbec klidná.

Co uděláte?

Pilát: Nevím! Poslal jsem obviněného k Herodesovi. Ale lidi chtějí jeho smrt a shromažďují se pod mými okny. Slyšíte, jak křičí! **Lid:** Smrt! Smrt Ježíši Kristu!

Žena: Zdá se mi, že vám přivádějí obžalovaného!

Pilát: Jaká otrava, vůbec nevím, co dělat!

Vstupuje rytíř

Rytíř: Pane, nezlob se, ale Herodes nechce s Ježíšem Kristem nic mít a posílá ti ho zpátky. Lid ti začne házet do oken kamení, jestli nevynešeš rozsudek.

Pilát: Tak, ať obžalovaný vejde!

Lid: Smrt, smrt pro Ježíše Krista!

Vejde Ježíš Kristus a za ním tři farizejové.

Pilát: Jseš to ty, co si říká král Židů?

Ježíš Kristus: Jsem to já.

Pilát: Obviňují tě z mnoha činů a chtějí tvou zkázu. Necháš se očerňovat a nebudeš se bránit proti těm nařčením?

Ježíš Kristus neodpovídá.

Pilát: Páni farizejové, zjišťuju, že tento muž nic zlého neudělal!

Farizejové: Pane, lid chce jeho smrt a jestli ho neodsoudíte, napíšeme do Říma, že vládnete v týchle zemi moc špatně.

Pilát: Otravujete mě. Ale máme židovské svátky a bývá zvykem osvobodit jednoho vězně. Jednoho tedy osvobodím. Koho chcete osvobodit – ubohého Ježíše Krista nebo toho zloděje Barabáše?

Farizejové: Zeptáme se lidu!

(Jdou k oknu.) Koho chcete osvobodit? Zloděje Ježíše Krista nebo ubohého Barabáše?

Lid: Osvobodte ubohého Barabáše!

Pilát: Všecko je to čím dál nešťastnější. Pusťte Barabáše z vězení. Spravedlnost už není! A co teď, páni farizejové, co uděláte teď s Ježíšem Kristem?

Farizejové: Zeptáme se lidu.

Jdou k oknu. Co uděláte se zlodějem Ježíšem Kristem?

Lid: Ukřižujte! Ukřižujte ho!

Pilát: Běda! Je to divá zvěř! Už tu nic nezmůžu. Rytíři, dovedte odsouzeného k oknu a ukažte ho lidu!

Převedou Ježíše Krista a Pilát, který jde také k oknu, říká:

Pilát: Ejhle, člověk!

Lid: Na smrt Ježíš Kristus! Ať žije Pontský Pilát, ať žije Barabáš, ať žijí farizejové!

Farizejové začínají tančit, ale Pilát tleskne:

Pilát: Buďte zticha! Ale já nejsem vinen krví tohoto člověka, je spravedlivý.

Lid: Ať jeho prolitá krev padne na nás a na naše děti!

Pilát: Rytíři, přineste mi umyvadlo s vodou, chci si umýt ruce! Odvedte odsouzeného . . .

Odsouzený odejde a s ním i farizejové.

Pilát: (padne do náruči své ženy) Jsem smutný! . . . Zabijou nevinného! . . .

Tlupa vojáků: Ráz dva . . . Ráz dva..! Roto stát! Pohov! (zůstanou stát)

Zastavme se, odsouzení nám nestačí a ubohý Ježíš Kristus má tak těžký kříž, že se pod ním hrouť! Na rámě zbraň! Kupředu, pochodem v chod! . . . Ráz dva! Ráz dva . . .

Ježíš Kristus: Ach, jaká hrozná křížová cesta! Klesám poprvé! (padá)

Dva vojáci: (bijí ho) Zvedni se, zatracenče!

Ježíš Kristus: (se zvedá) Ach, už nemůžu! Klesám podruhé.

Vojáci: (ho bijí) Vstávej, bídáku!

Ježíš Kristus: (vstává) Ach, umírám žízni! Ty... co se na mě díváš, nemáš sklenici vody?

Žid: Ne, ne. Nemám vůbec nic pro takové zločince, jako jsi ty.

Ježíš Kristus: Za trest budeš bloudit světem, půjdeš až na konec světa, obuj si boty!

Ach, už zase omdlévám.

Lid: Dívejte se, zase vrávorá! . . .

Ježíš Kristus: Už nemám sílu! Klesám, klesám . . . potřetí. (*padá*)

Vojáci: (kteří ho bijí) Zvedni se, ničemo!

Přicházejí dva lotři se svými kříži, pak soudci a nakonec rota vojáků, kteří tlučou na bubínky.

Lidé jsou za průvodem. Přichází muž a žena)

Sv. Josef: Odvahu, svatá Maria, už je skoro na Kalvárii.

Sv. Maria: Už nemohu plakat, srdce mám probodeno sedmi šípy! Co udělají s mým dítětem?

Sv. Josef: Běda, ukřížují ho, ale připomeň si, že tvé dítě je syn Boží! Vezmi si zase růženec a modli se! . . .

(pokračují v cestě)

Věčný žid: (přichází v poskoku) Ach, jaký trest! Teď musím bloudit až do konce světa!

Je někdo ubožejší než „Věčný žid“?

Jidáš: (vchází) Hrůza! Co jsem to udělal! . . . Prodal jsem svého Pána za třicet franků!

Je někdo ubožejší než Jidáš!

Pilát: (vchází) Hrůza! Přes to, že jsem si umyl ruce, cítím, že jsem odsoudil nevinného! Už nikdy nebudu klidně spát. Je někdo ubožejší než Pontský Pilát?

Sv. Petr: (vchází) A já, svatý Petr, zapřel jsem našeho Pána, když kohout zakokrhal!

Jeho, který byl ke mně tak dobrý! dots Je někdo ubožejší než svatý Petr?

Sv. Michal: (sestupuje s nebes) Ano, ano, jste ubožáci tak, jako všichni, kdož nevěří v Boha nebo nenásledují příkázání církve, jsou k politování. Ale co jste učinili, bylo proroky předpovězeno. Bludný Žid bloudí světem . . . Jidáš, dojde až na dno svého zoufalství! . . . Piláte Pontský, užírej se výčitkami až do konce své poslední hodiny. A ty, svatý Petře, vyplač všechny slzy, které máš, než tě pověsí hlavou dolů. Amen.

Ti čtyři mu odpovídají

Amen!

Na Kalvárii. Černé nebe, na jedné straně Měsíc, na druhé Slunce. Kříž, ne němž visí Ježíš Kristus, je uprostřed a dva lotři napravo a nalevo. Římští vojáci, farizejové, sv. Maria a sv. Jan.

Voják: Já chci kousek jeho šatu.

Jiný voják: Dejte mi taky kousek!

Další voják: Ne, ne! Jeho šat nemá švy, budeme o něj hrát v kostky!

Farizejové: Tady je ten, co dělal zázraky! Celý bledý, přikován ke kříži! Už není pyšný. Pročpak sám sebe neosvobodí, on, který přišel, aby osvobodil lidstvo? Místo královské koruny má korunu z trnů. Hleďte, asi nám odpoví, otvírá ústa, aby promluvil!

Ježíš Kristus: Ach, můj otče, ach, proč jste mě opustil!

Farizejové: Ach, ach, ach! (smějí se) Volá svého otce! . . . Podívejte se, ještě otevírá ústa, aby promluvil.

Ježíš Kristus: Mám žízeň! . . .

Farizejové: Ach, ach, ach, má žízeň . . . Dejte mu napít z houby, namočené v octě!

(voják to učiní)

Sv. Maria: Můj ubohý synu! Jak musíš trpět – nohy a ruce probité hřeby! . . .

Ježíš Kristus: Nejvíc trpím, drahá Matko, že tě musím nechat opuštěnou na zemi. Je s tebou svatý Jan?

Sv. Jan: Zde jsem, Pane!

Ježíš Kristus: Svatý Jene, staneš se synem svaté Marie místo mne a budeš ji chránit až do dne, kdy ji povolám živou na nebesa!

Sv. Jan: Slibuji ti to, Pane!

Vstupuje Barabáš

Barabáš: Jsem zloděj Barabáš a jdu se podívat, koho to odsoudili místo mě!

Farizejové: To je Ježíš Kristus!

Barabáš: Páni farizejové, to je nespravedlivé!

Farizejové: Odejdí! (Barabáš uteče) Poslouchejte, Ježíš Kristus znovu promluví.

Ježíš Kristus: Dobrý lotře, je mi tě líto, vypadáš, že se kaješ. Dnes budeš se mnou v ráji!

Dobrý lotr: Děkuji, Ježíši Kriste!

Ježíš Kristus: Má poslední chvíle se blíží. Půjdu tam, kde jsou duše spravedlivých a kde čekají, že se nebe znovu otevře. Ach, předpovídam hrozné věci! Brzy přijdou Turci, zničí Jeruzalém, a nezůstane kámen na kameni.

Farizejové: Ach,ach,ach! Chce nás vystrašit!

Vojáci: Jak se stmívá! A jsou teprve tři hodiny. Máme strach!

Farizejové: My taky! Ježíš Kristus je úplně bílý, určitě umře!

Ježíš Kristus: Otče, odevzdávám svou duši do Vašich rukou! (vykřikne)

Vojáci: Umírá!

Je slyšet hřmění, objevují se duchové

Farizejové: Mrtví vstávají z hrobů! Utecme! (odběhnou)

Hřmění zesílí, blesky bijí, vítr hvízdá

Vojáci: Jděme! Zabili jsme světce! Turci přicházejí rozbít Jeruzalém! Jaké neštěstí . . . !

(odcházejí)

Sv. Jan: Svaté písmo se naplnilo! (vezme omdlelou svatou Marii do náruče)

Noc. Hřbitov s velkým stromem a rudou Lunou. Vchází Jidáš.

Jidáš: Tohle je místo, který vodpovídá mému strašnému zoufalství. Opravdu se seběhly hrozné věci! Běda! Co ze mne bude. Jsem vrah Ježíše Krista. Nikdo nikdy nespáchal tak strašný zločin, protože já jsem prodal za třicet franků syna Božího. Děsné peníze! Z hanby jsem je zahodil v kostele, hned potom, co jsem si koupil provaz! . . .

Anděl strážný: (sestupuje) Jidáši, na co jsi koupil provaz?

Jidáš: Abych se oběsil, pane strážný anděli. Víš dobře, že pro mne je všechno ztraceno. Na mé tváři je napsáno, že se jmenuji Jidáš, a kdo teď nezná Jidáše a jeho zločin? Nezbejvá mi, než se odebrat do věčnejch temnot, vybrat si svou daň.

Anděl strážný: Jidáši! To neuděláš. Kdybys chtěl činit pokání, Ježíš Kristus ti odpustí. Nikdo neví, jak je dobrý!

Jidáš: To je nemožný! Ježíš Kristus mně nikdy nemůže odpustit. Nech mě bejt!

Anděl strážný: Máš srdce z kamene! To je moc smutný! (vzlétne na nebesa)

Jidáš: Tak, teď se du voběsit na tomhle provaze. (vyleze na strom)

Sbohem, nebe, země, ptáčekové a květinčky, umřu, a když jsme mrtví, je to navždycky . . . ráz, dva, tři! (vidíme ho houpat se na stromě)

Žena Jidášova: (vstoupí) Kde je můj vošklivej manžel? Viděla sem ho jít sem . . .

Jidáš: (visí) Paní Jidášová, tady jsem . . . Jsem vysoko a hodně daleko od svého štěstí . . . Právě umírám, ale koukejte, eště na vás vypláznu jazyk, stará potvoro!

Žena: Jaký štěstí! Nemyslete si, že přeříznu provaz! To je nepřijemnost!

Ale počkejte, eště vode mě nemáte pokoj! (vezme klacek a začne Jidáše bít)

Jidáš: Au, au, au, ach já – mějte se mnou slitování, má drahá ženuško!

Žena: Slitování! S vámi? Koukejte! Rozbiju vám váš židovskej krunýř . . .

Jste proradník, špion, falešník! Budu bušit tak dlouho, až mi praskne hůl!

Jidáš: To jsem si nezasloužil! Au, au, au, moje krásná duše odlétá . . .

Žena: Už ste mrtvej?

Jidáš: Jsem mrtvej. (vydechne)

Žena: Žádnej malér! A protože jsem teď vdova, vdám se znovu . . .

Objeví se ďábel.

Ďábel: Za ďábla, paní Jidášová! . . .

Žena: Pomóc! Ďábel!

Ďábel: On sám, paní Jidášová. Vezmete svého muže na záda a odnesete ho do pekel!

Hned přichází sto malých ďáblů a obklopí Ženu. Strašně křičej!!

Ona odnáší Jidáše na zádech a ďáblici utvoří průvod, který odchází a zpívá Katušku

Vše je pořád ztopeno ve tmách.

Sv. Michal: Teď je na celém světě klid. Ježíš Kristus zemřel za lidské hříchy. Už dva dny odpočívá ve studeném hrobě. Andělé na nebesích pláčou. Opravdu se udály takový věci, že už nikdy nikdo nic podobného nevidí. Po staletí bude všude stát kříž. Je to znamení vítězství dobra nad zlem! Ale co je to za osobu, která si dovoluje tančit, když je všude smutek!

vstoupí Smrt

Kdo jsi, bledý duchu?

Smrt: Jsem Smrt.

Sv. Michal: A proč se raduješ, bledá Smrti?

Smrt: Jsem potěšena, že Ježíš Kristus je v limbu!

Sv. Michal: Lžeš! Ježíš Kristus není v limbu. Není mrtvej a ani nikdy nemůže umřít!

Zítřka, dřív než slunce vyjde, on vstane v záplavě záře z hrobu. Ach, Smrti, už nejsi krutá! Nebe je pro lidi zcela otevřené . . . A teď začíná život věčný!

Smrt: Nebojím se tě!

Sv. Michal: Ach, ty neposlechneš! (buší do Smrti, ona křičí strašlivě)

Smrt: Nezabíjej mě, Velký Svätý Michale, vrátím se do věčných temnot. (odejde)

Sv. Michal: Vidím přicházet dvě dvojice . . . Zdá se mi, že je znám!

(dvojici napravo) Dobrý den, svatá Maria, dobrý den, svätý Josefe! Ještě jste smutní?

Sv. Josef: Nikoli, svätý Michale, neboť lidstvo je zachráněno.

Sv. Maria: A já, svatá Maria, jsem teď matkou všech lidí . . .

Sv. Michal: (dvojici vlevo) Dobrý den, Adame, dobrý den, Evo! Proč jste se tuto noc vrátili?

Adam: Přišli jsme se radovat a poděkovat Ježíši Kristu, který vykoupil náš prvotní hřích!

Eva: A já jsem tonula ve výčitce a bolesti, že jsem poslechla hada. Ale naše chyba bude napravena křestem.

Sv. Michal: Ještě vidím někoho přicházet.

Přicházejí apoštolové a zastavují se v hloubi jeviště.

Sv. Michal: Hledme, jedenáct apoštolů! Co budete dělat, páni apoštolové?

Sv. Petr: Já jsem svatý Petr, a byl jsme jmenován Papežem. Jdu do Říma k Římanům, kde založím církev Ježíše Krista.

Apoštolové: Rozptýlíme se po souši a po moři, budeme hlásta pravdu a založíme církve Ježíše Krista, oddané svatému Petru.

Sv. Michal: To je moc dobře, budete všichni slavní. Ještě někdo přichází!

Bludný Žid: (vstoupí) Běda, jsem bludný Žid! Můj trest za to, že jsem neměl slitování s Ježíšem Kristem a jeho žízni, je strašný.

Všichni: Dobře ti tak! . . .

Bludný Žid: Jsem strašně nešťastný a zazpívám vám o tom (zpívá):

Izák Laqedem
tak se jmenuju,
narozen v Jeruzalém
ve slavném městě!
Ano, mé děti, jsem to já!
Já, bludný Žid!
Ale něco vám povím.
Všichni židé jsou potrestáni
a budou bloudit světem
a nikdy víc nebudou mít
svou zem. Sbohem, páni
už jsem se moc zdržel.
Pochválen Pán Ježíš Kristus.

(odejde)

Všichni: Pochválen buď Ježíš Kristus!

Sv. Michal: Už nevidím nikoho, nikdo nepřichází. Nový den se rodí. (světlo) Máme Velikonoční neděli. Víte o té velké novině?

Všichni: Jaké velké novině?

Sv. Michal: Třetí den nastal. Vojáci, co hlídali hrob, upadli na zadek. Měsíc zazářil jako tisíc sluncí. A Ježíš Kristus . . .

Všichni: (vpadnou) . . . a Ježíš Kristus . . .

Sv. Michal: . . . vstal z mrtvých! . . .

Všichni: Vstal z mrtvých! Vstal z mrtvých! Vzkříšení!

Sv. Michal: Radujme se a oslavme tento nádherný slavný den písní.(zpívá)

Slyšte, slyšte,
nastavte uši
Ježíš Kristus nám zachránil
naši duši.

Všichni:

Ježíš Kristus nám zachránil
naši duši.

Sv. Michal:

Ten trpitel zářivý, tichý
vykoupil za nás
naše hříchy.

Všichni:

Vykoupil za nás
naše hříchy.

Sv. Michal:

Slyšte, slyšte
na prázdném hrobě
sedí teď anděl zlatý
Kristus vstal z mrtvých.

Všichni: Kristus vstal z mrtvých.

Sv. Michal: Je otcem svým na nebe vzatý.

Všichni: Otcem svým na nebe vzatý.

Sv. Michal:

Slyšte, slyšte,
v tuto hodinu
tu neslýchanou novinu.

Všichni: Tu neslýchanou novinu

Sv. Michal:

Naše spasení
je už věc jistá
oslavme písněmi
našeho drahého Krista.
Všichni Oslavme písněmi
našeho drahého Krista.

Zpívejme, pějme převesele
na slávu našeho Krista Spasitele!

Sv. Michal: Ježíš vstal z hrobu!

Všichni: Ježíš vstal z mrtvých! Aleluja!

Všichni vzlétají k nebesům. Konec.

Přeložila Marta Kučírková

Rozšířené vydání *PLAV!u* naleznete na adrese www.splav.cz.